

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Запорізька політехніка"
Освітня програма	4447 управління соціальним закладом
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	232 Соціальне забезпечення

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Запорізька політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	4447
Назва ОП	управління соціальним закладом
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	232 Соціальне забезпечення
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Полякова Світлана Володимирівна, Амурова Яна Володимирівна, Лісовець Олег Васильович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.10.2021 р. – 07.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://zp.edu.ua/sites/default/files/konf/vid_pro_so_op_usz.pdf
Програма візиту експертної групи	https://zp.edu.ua/uploads/news/20210929/prog_rob_eksp_grupy_232_Sots_zab.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Управління соціальним закладом» зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення зорієнтована на підготовку керівних кадрів для закладів та установ соціальної роботи і соціального забезпечення, що вирізняє цю ОП серед інших, робить її актуальною і затребуваною у цій галузі. Освітня програма є чітко зорієнтованою на потреби регіону та враховує сучасні вимоги ринку праці, інтереси внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Регулярними є співпраця з роботодавцями, залучення професіоналів-практиків, експертів галузі до реалізації освітнього процесу, який відбувається в повному обсязі відповідно до чинного національного законодавства та внутрішніх нормативних документів ЗВО. Матеріально-технічна база ЗВО, кадровий склад, організація освітнього процесу дозволяють стверджувати про відповідність ОП «Управління соціальним закладом» акредитаційним вимогам. Загалом, слабкі сторони, що виявлені у ході роботи експертної групи, не є критичними, і, переважно, не мають суттєвого впливу на якість підготовки фахівців за цією освітньою програмою.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони ОП та позитивні практики: освітня програма «Управління соціальним закладом» спроектована відповідно до запитів стейкхолдерів, враховує попит і потреби ринку праці, регіональний контекст; програмні результати навчання здобувачів за ОП «Управління соціальним закладом» задовольняють тенденції розвитку спеціальності та інновації у галузі соціальної роботи; забезпечуються студентоцентрикований підхід, індивідуальна освітня траєкторія магістрантів, вільний вибір ОК відповідно до власних інтересів, популяризується політика академічної доброчесності; відбувається співпраця з роботодавцями, залучення професіоналів-практиків, експертів галузі до реалізації освітнього процесу, в т. ч. до роботи за сумісництвом. Позитивною практикою у НУ «Запорізька політехніка» є функціонування навчального центру «Освіта для бізнесу та кар'єри», який організовує навчальні курси, програми, тренінги для професійного росту НПП, здобувачів і практиків; освітнє середовище та матеріально-технічна база НУ «Запорізька політехніка», що використовується під час реалізації ОП, знаходяться на належному рівні, є сучасними та задовольняють потреби здобувачів вищої освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкими сторонами програми є: при розробці і перегляду ОП не використовується досвід підготовки здобувачів за аналогічними освітніми програмами з управління соціальним закладом; освітня кваліфікація «магістр із соціального забезпечення», яка присвоюється згідно стандарту спеціальності 232 Соціальне забезпечення, не дозволяє повною мірою відобразити специфіку освітньої програми «Управління соціальним закладом», не демонструючи власне управлінської компетентності випускника; наявність технічних помилок та недопрацювань у освітній програмі (перелік вибіркової дисциплін і занесення їх до матриці відповідності; недосконала структурно-логічна схема) та навчальному плані (не прописана освітня кваліфікація); мета та завдання практики не враховують управлінської складової ОП у процесі її проходження магістрантами; недосконала система анкетувань стейкхолдерів: не охоплює роботодавців та випускників, не враховує всіх сторін освітнього процесу, результати не представлені у відкритому доступі; університетські опитування не аналізуються на рівні кафедри; недостатнє інформування аспірантів щодо можливостей зарахування результатів неформальної освіти та переваг академічної мобільності та непоширеність такої практики; формальний, шаблонний характер силабусів, без ґрунтового змістового наповнення по кожному ОК, чітких критеріїв оцінювання тощо; навчання НПП за програмами підвищення кваліфікації (участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах) не зорієнтоване на проблематику управління соціальними закладами чи конкретні ОК цієї ОП. сайт університету потребує покращення навігаційної структури та регулярного оновлення інформації на вебсторінці кафедри. Рекомендації: при перегляду ОП використовувати досвід підготовки здобувачів за аналогічними освітніми програмами з управління соціальним закладом; зважаючи на специфіку освітньої програми, розглянути питання про присвоєння професійної кваліфікації, оскільки освітня кваліфікація «магістр із соціального забезпечення» фактично не відображає суті цієї ОП; виправити технічні помилки у освітній програмі та навчальному плані та удосконалити структурно-логічну схему в ОП для простеження зв'язків між окремими навчальними дисциплінами, наступності їх вивчення; звернути увагу на посилення управлінської складової практики в її меті та завданнях; удосконалити систему опитувань стейкхолдерів та механізм оприлюднення результатів опитувань. популяризувати практику зарахування результатів неформальної освіти під час вивчення дисциплін освітньої програми; планувати навчання НПП за програмами підвищення кваліфікації (участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах) зорієнтоване на проблематику управління соціальними закладами чи конкретні ОК цієї ОП. покращити навігаційну структуру сайту та регулярного оновлювати інформацію на вебсторінці кафедри.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими

критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Експертна група констатує, що цілі ОП «Управління соціальним закладом» є чіткими та відображені в меті програми: «підготувати фахівців високого рівня, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками з соціального забезпечення і управління соціальним закладом та вміють їх застосовувати з метою ефективного управління у соціальній сфері; задоволення потреб суспільства та держави в сучасній якійсній освіті для підвищення людського капіталу, якості життя та розвитку Запорізького індустріального регіону». Експертна група встановила загальну відповідність ОП «Управління соціальним закладом» місії та стратегії ЗВО, що наведені у «Стратегії розвитку Національного університету «Запорізька політехніка» (2019) та спрямовуються на «підготовку фахівців з вищою освітою, здатних до практичної реалізації отриманих знань в науці, виробництві та бізнесі».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами експертизи підтверджено, що до розробки та удосконалення освітньої програми активно залучалися стейкхолдери. Це відображено як у наданих протоколах (п.10 запиту на додаткові документи), так і за результатами онлайн-зустрічей зі стейкхолдерами. Здобувачі, викладачі (з різних кафедр) та роботодавці підтвердили свою участь у процесах перегляду та удосконалення ОП під час засідань кафедри, у ході консультацій. У протоколах представлені пропозиції щодо змісту ПРН від здобувачки О.Сизоненко (прот.№3 від 20.10.20) та роботодавця Л.Романенкової (прот.№8 від 26.03.21). Остання була залучена і до робочої групи ОП, і виступила рецензентом цієї ж ОП (що виглядає не зовсім логічно на думку ЕГ). Також до складу робочої групи із перегляду ОП від стейкхолдерів входила здобувачка В. Саватєєва. Аналіз анкет здобувачів (за лінками у відомостях про самооцінювання) не виявив пунктів щодо пропозицій до вдосконалення чи доповнення ОП. Щоправда, ЕГ з'ясувала, що в анкеті ЗВО на платформі Moodle «Якість освітньої програми» є запитання «Що, на Вашу думку, слід змінити в ОП для Вашої спеціальності?». Результати анкетувань не оприлюднені у відкритому доступі. Практика проведення анкетування роботодавців чи випускників за цією ОП не поширена.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Актуальність та відповідність сучасним тенденціям розвитку галузі соціальної роботи цілей та програмних результатів навчання ОП «Управління соціальним закладом» відображені у зорієнтованості програми на підготовку висококваліфікованих фахівців, які володіють інноваційним мисленням, систематизованими знаннями та компетентностями управління у сфері соціального забезпечення для ефективної реалізації програм соціального розвитку та соціального добробуту в умовах трансформації суспільного устрою України до Європейського соціально-орієнтованого типу. Це підтверджують додані ПРН (ПРН 19-21) до визначених Стандартом, які акцентовані на сучасний ринок праці у галузі соціальної роботи з його вимогами на підвищення корпоративної соціальної відповідальності, кваліфіковане оцінювання соціальних ризиків, розробку соціальних проєктів тощо. У відомостях про самооцінювання чітко визначено галузевий та регіональний контекст ОП з урахуванням потреб працевлаштування та запитів роботодавців. Під час фокус-груп неодноразово наголошувалось на затребуваності випускників цієї ОП у різних соціальних закладах і установах, територіальних громадах. Регіональна зорієнтованість ОП визначена і в меті програми. Для уточнення інформації про врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм на запит ЕГ було надано відповідь, що враховувався досвід таких ОПП, як «Соціальне забезпечення» НПУ ім. М.П. Драгоманова, «Соціальне забезпечення» НУ «Львівська політехніка», «Соціальне забезпечення» Волинського національного університету ім. Л. Українки (п.1 запиту на додаткові документи). ЕГ відмічає, що цей перелік не повний порівняно з відомостями про самооцінювання. Жодних підтверджуючих документів також не було надано щодо того, що конкретно враховувалося і коли. Не зрозумілим залишається і питання чому не використано досвід підготовки здобувачів саме за аналогічними освітніми програмами з управління соціальним закладом.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Управління соціальним закладом», що подана на розгляд ЕГ, затверджена у липні 2021 року. Вона розроблена з урахуванням Стандарту вищої освіти за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення за другим рівнем вищої освіти (магістр) затвердженому наказом МОН України № 723 від 24.05.2019 року. ПРН 1-18 освітньої програми ідентичні усім перерахованим у Стандарті і відображені в освітніх компонентах програми. Також у ОП додані ПРН 19-21, які відображають специфіку підготовки за цією ОП. Також згідно Стандарту випусникам ОП присвоюється освітня кваліфікація «магістр із соціального забезпечення». Проте ЕГ відмічає, що ця кваліфікація не дозволяє повною мірою відобразити специфіку освітньої програми «Управління соціальним закладом», яка очевидно потребує доповнення/підсилення професійною кваліфікацією.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП спроектована відповідно до запитів стейкхолдерів, враховує попит і потреби ринку праці, регіональний контекст; програмні результати навчання здобувачів за ОП «Управління соціальним закладом» задовольняють тенденції розвитку спеціальності та інновації у галузі соціальної роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони, недоліки: при розробці і перегляду ОП не використовується досвід підготовки здобувачів за аналогічними освітніми програмами з управління соціальним закладом; не поширена практика проведення анкетування роботодавців чи випускників за цією ОП щодо пропозицій, доповнень до ОП чи ОК; освітня кваліфікація «магістр із соціального забезпечення», яка присвоюється згідно стандарту спеціальності 232 Соціальне забезпечення, не дозволяє повною мірою відобразити специфіку освітньої програми «Управління соціальним закладом». Рекомендації: при перегляду ОП використовувати досвід підготовки здобувачів за аналогічними освітніми програмами з управління соціальним закладом; розробити опитування для стейкхолдерів щодо збирання пропозицій, доповнень до ОП; зважаючи на специфіку освітньої програми, розглянути питання про присвоєння професійної кваліфікації, оскільки освітня кваліфікація «магістр із соціального забезпечення» фактично не відображає її суті.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо проектування та цілей освітньої програми, яка спроектована відповідно до запитів стейкхолдерів, враховує попит і потреби ринку праці, тенденції розвитку спеціальності та інновації у галузі соціальної роботи. Виявлені недоліки не є критичними і стосуються, переважно, необхідності врахування досвіду підготовки здобувачів за аналогічними освітніми програмами з управління соціальним закладом; відсутності анкетувань для роботодавців і випускників щодо ОП; необхідності уточнення кваліфікації, яка присвоюється.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП «Управління соціальним закладом» становить 90 кредитів, що відображено також у навчальному плані і відповідає нормам. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти складає 67 кредитів. На вивчення навчальних дисциплін відводиться від 3 до 6 кредитів, на практику – 12 кредитів. На дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 23 кредити ЄКТС, що складає 25,5 % загальної кількості кредитів ЄКТС і відповідає нормам п.15, ч.1, ст. 62 Закону України «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши освітню програму, навчальний план, зміст освітніх компонентів, ЕГ встановила, що представлені освітні компоненти в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОП є структурованою та збалансованою в контексті загального часу навчання (по 30 кредитів ЄКТС на семестр) з відведенням останнього семестру на практичну підготовку та наукову роботу здобувачів. Перелік та зміст обов'язкових ОК дозволяють констатувати про їхню спрямованість на формування відповідних ЗК, ФК та ПРН, кожен з яких охоплений цими ОК. Напр., ОК «Наукове спілкування іноземною мовою» та ПРН4 «Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань ... висловлюватися іноземною мовою ...». Щоправда, ці й частина інших ЗК, ФК та ПРН формуються лише за результатами вивчення одного з ОК циклу обов'язкових компонентів (ЗК2, ЗК4, ЗК8, ФК3, ФК4, ФК7, ФК9, ФК10, ФК13, ПРН4, ПРН14, ПРН15, ПРН20, ПРН21). Частково заявлені цілі і ПРН досягаються і шляхом вивчення вибіркових дисциплін, які також формують ЗК, ФК і ПРН (як це вказано у ОП). Проте, за словами завкафедри та гаранта, перелік вибіркових дисциплін в ОП і внесення їх до матриці відповідності є просто технічною помилкою. Представлена в ОП структурно-логічна схема (п.2.2) потребує суттєвого доопрацювання, оскільки не дозволяє простежити зв'язки між окремими навчальними дисциплінами, наступність їх вивчення.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Експертна група встановила, що зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 232 Соціальне забезпечення. Адже об'єктом вивчення є процес управління в системі соціальних закладів, спрямованих на соціальну підтримку та захист населення. Цілями навчання за ОП є підготовка фахівців у сфері соціального забезпечення. Теоретичний зміст складають поняття, концепції, принципи соціального розвитку особи і громад та їх використання для пояснення закономірностей соціально-економічних процесів, соціального захисту й надання допомоги вразливим групам населення. Тематика курсових та кваліфікаційних робіт відповідає спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» та особливостям освітньої програми. У освітньому процесі поряд із загальними використовуються методи, методики та технології у сфері соціального забезпечення (соціально-економічні, організаційно-розпорядчі, правові, соціологічно-статистичні, психологічні, діагностичні та ін.). Щоправда, встановити факт використання в освітньому процесі спеціалізованих програмних продуктів, що застосовуються у сфері соціального забезпечення і, зокрема у сфері управління, експертній групі не вдалося.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У НУ «Запорізька політехніка» індивідуальна освітня траєкторія здобувачів вищої освіти забезпечується наступними процедурами: 1) право здобувача на участь у формуванні індивідуального навчального плану; 2) право здобувача на реалізацію власних наукових інтересів (самостійний вибір теми курсової та кваліфікаційної роботи, обрання наукового керівника), що підтверджено здобувачами під час фокус-групи; 3) вільний вибір навчальних дисциплін в обсязі 25,5 % від загальної кількості ЄКТС за ОП; 4) право на реалізацію можливостей академічної мобільності; 5) можливість зарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті (п.2.6 «Положення про порядок вибору навчальних дисциплін»). На підставі вказаного положення та «Положення про організацію освітнього процесу» у ЗВО реалізується право здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін. Згідно цих документів магістранти здійснюють свій вибір у період з 20 по 30 серпня року вступу, або ж протягом одного тижня після зарахування на навчання. У ЗВО створений каталог вибіркових дисциплін (<https://catalog.zp.edu.ua/catalog.php?os=%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80>), в якому можна ознайомитися із силабусами. Шляхом опитування з'ясується, які дисципліни і в якій пріоритетності бажає вивчати здобувач і формуються групи для вивчення відповідних дисциплін. У цілому, процедури і порядок обрання дисциплін вільного вибору дотримуються, що підтверджено результатами опитування фокус-груп. Проте, варто наголосити, що за ОП «Управління соціальним закладом» кафедральні вибіркові дисципліни забезпечують формування частини ЗК, ФК і ПРН, а тому їх невибір може бути критичним для якісного досягнення результатів навчання за цією ОП. Щоправда, ЕГ не виявила ЗК, ФК чи ПРН, які б формувалися виключно за рахунок вибіркових дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та навчальний план передбачають 12 кредитів на практичну підготовку здобувачів у формі переддипломної практики, що складає 13,3% загальної кількості кредитів ЄКТС. Встановлено, що практична підготовка регулюється «Положенням про проведення практики студентів Національного університету «Запорізька політехніка», згідно п.2.4. якого «переддипломна практика є заключним етапом підготовки фахівців з вищою освітою перед виконанням

дипломного проекту (роботи)» з метою «не тільки поглибити теоретичні знання зі спеціальності, а й зібрати фактичний матеріал для виконання дипломної роботи (проекту)». Аналіз силабусу «Переддипломна практика» за ОП «Управління соціальним закладом» дозволяє стверджувати, що мета та завдання практики мають загальне спрямування на професію соціального працівника, на науково-дослідну роботу і фактично не враховують управлінської складової у процесі проходження практики магістрантами. Окремо зазначимо, що розділ 10 вказаного силабусу взагалі містить некоректну інформацію щодо лекційних і практичних занять. Під час фокус-груп здобувачі зазначили про результативність практик, можливість вибору баз, посильність завдань. Вказувалося, що практика містила і управлінську складову – на посадах керівників відділів соціальних служб чи соціальних менеджерів. Із результатами опитування здобувачів щодо проходження практики експертна група не була ознайомена (матеріали, надіслані по п.11 запиту на додаткові документи не містять відповідних питань). Як з'ясувалося, кафедральні опитування не акцентують увагу на практиці, а в університетському опитуванні є одне питання, що стосується практики: «Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?». Проте результати університетського опитування не доведені до відома кафедри.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

За ОП «Управління соціальним закладом» здобувачі мають можливість набувати соціальних навичок, які є необхідними для здійснення професійної діяльності і які узгоджуються із загальними та професійними компетентностями, необхідними для управлінця у сфері соціального забезпечення. Це забезпечується у ході викладання навчальних дисциплін як загальної так і професійної підготовки, що забезпечують володіння засобами комунікації та інформаційними технологіями, розвивають комунікативні, організаторські, управлінські навички, етику і культуру поведінки. Більшість ОК виходячи з управлінського спрямування ОП, містять відповідні теми, що зазначено у відомостях про самооцінювання. Для прикладу в ОК «Психологія особистості керівника» розглядаються питання «Особистісно-ділові, професійні якості керівника: компетентність і комунікабельність», «Психологічні основи комунікативної компетентності керівника», «Профілактика стресу та прийоми, що зменшують вразливість людини», «Керівництво та лідерство як способи організації та управління діяльністю людей» та ін. Формуванню соціальних навичок магістрантів сприяє організація їхньої позанавчальної діяльності через залучення до наукової роботи, до участі у спільних заходах кафедри з роботодавцями (напр., групова супервізія у Запорізькому міському ЦСССДМ «Актуальні питання соціальної роботи за результатами проходження практики») та ін.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійні стандарти у сфері управління у соціальній роботі ще не затверджені.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів врегульований «Положенням про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка»» (2019). Загальний обсяг становить 90 кредитів ЄКТС (2700 годин), а нормативний термін підготовки фахівця освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою згідно п. 3.8 Положення становить 1,5 року (по 30 кредитів на семестр). У положенні чітко визначено річний та тижневий бюджет часу студента (п.5.3): максимальний тижневий бюджет часу студента денної форми навчання становить 54 години. З урахуванням резерву часу на поглиблене вивчення окремих дисциплін, студентську наукову роботу, підготовку та участь у студентських олімпіадах, конкурсах, конференціях тощо тижневий бюджет часу на виконання індивідуального навчального плану становить 45-50 акад.год. З урахуванням тривалості теоретичного навчання, обов'язкової практичної підготовки, семестрового контролю та виконання індивідуальних завдань річний бюджет часу студента становить 1800 год. Навантаження студента з дисципліни регулюється п.5.5 і складається з контактних годин (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять, консультацій тощо), самостійної роботи, підготовки та участі у контрольних заходах, на які розподіляються кредити, встановлені для навчальних дисциплін. Обсяг годин, що відводяться на самостійну роботу студента, становить не більше 2/3 загального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни. Всі ці вимоги витримані у навчальному плані. Проте, дещо дивним виглядає поділ на аудиторну і самостійну роботу, згідно якого на аудиторні заняття відводиться непарна кількість годин. Яким чином буде виконуватись ця норма на практиці невідомо, оскільки це нововведення 2021/22 навч.року. Аналіз анкет університетських опитувань дозволяє констатувати, що в них не міститься питань щодо задоволеності здобувачами фактичним навантаженням. Проте кафедральна анкета містить питання «Чи обгрунтоване навантаження на студентів» (71% здобувачів з усіх ОП кафедри відповіли ствердно).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми

здобуття освіти.

ОП не передбачає здійснення підготовки за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг освітньої програми відповідає вимогам законодавства України. Зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності. Приділяється увага формуванню соціальних умінь здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: наявність технічних помилок у освітній програмі (перелік вибіркових дисциплін і занесення їх до матриці відповідності) та навчальному плані (не прописана освітня кваліфікація); представлена в ОП структурно-логічна схема є недосконалою і не дозволяє простежити зв'язки між окремими навчальними дисциплінами, наступність їх вивчення. Мета та завдання практики не враховують управлінської складової ОП у процесі її проходження магістрантами. Відсутність регулярних опитувань різних стейкхолдерів або не висвітлення результатів опитувань щодо практичної підготовки за ОП, щодо задоволеності здобувачами фактичним навантаженням та ін. Рекомендації: виправити технічні помилки у освітній програмі та навчальному плані; удосконалити структурно-логічну схему в ОП для простеження зв'язків між окремими навчальними дисциплінами, наступності їх вивчення; звернути увагу на посилення управлінської складової практики в її меті та завданнях; удосконалити систему опитувань стейкхолдерів та механізм оприлюднення результатів опитувань.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є критичними: технічні помилки у освітній програмі та навчальному плані; недосконала структурно-логічна схема; необхідність уточнення програми практики та вдосконалення питань анкет щодо практичної підготовки. Усі перераховані недоліки можуть бути швидко виправлені та не впливають суттєво на якість освітнього процесу за цією ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому для здобуття вищої освіти у НУ «Запорізька політехніка» в 2021 році (зі змінами) затверджено Вченою радою та введено в дію наказом в. о. ректора С. Т. Яримбаш від 06.07.2021 р. (№ 263) та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (<http://surl.li/airhn>). Також у публічному доступі висвітлено нормативні документи приймальної комісії, а саме: «Положення про апеляційні комісії НУ «Запорізька політехніка»»; «Положення про приймальну комісію НУ «Запорізька політехніка»» (<https://pk.zp.edu.ua/pravyula-pryjomu>). Розділи Правил прийому, які стосуються рівня магістра, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та не суперечать умовам прийому на навчання у відповідному році. У Правилах прийому враховано право на освіту осіб, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, тимчасово окупованій території окремих районів Донецької та Луганської областей, території населених пунктів на лінії зіткнення, що регулюється наказом Міністерства освіти і науки України від 01 березня 2021 року № 271. На сайті ЗВО розміщено відповідну інструкцію для таких вступників (<http://surl.li/airjj>) та загальну інформацію щодо вступу за ОС Магістр (<http://surl.li/airjs>). ЕГ під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти з'ясувала, що Правила прийому на навчання для них були цілком зрозумілими та доступними для ознайомлення на сайті Університету.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до Правил прийому вступники повинні пройти фахове вступне випробування та скласти Єдиний вступний іспит з іноземної мови у формі тесту з іноземної мови (англійська, німецька, французька або іспанська) або вступне випробування з іноземної мови (у випадках, передбачених Правилами). При формуванні конкурсного балу вступника розраховується середній бал за результатами іспиту з іноземної мови та фахового вступного випробування. Програма вступного фахового випробування (https://pk.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/soc_rab_magistr_ispyt.pdf) складається з 30 запитань трьох рівнів складності, що стосуються історії розвитку соціальної роботи та соціології, теорії соціальної роботи, технології соціальної роботи з різними групами клієнтів. Програма вступного іспиту з іноземної мови складається із трьох частин, які містять 30 тестових завдань, що спрямовані на перевірку знань нормативної граматики, синонімів та антонімів, словотворчих моделей та морфем тощо. Перелік розділів і тем, на основі яких формуються питання фахового випробування, визначені з урахуванням особливостей програми, враховуючи, що вступниками програми можуть бути здобувачами вищої освіти, які отримали диплом бакалавра за освітньою програмою «Соціальна робота» тощо. Експертна група дійшла висновку, що форма та зміст випробувань відповідає рівневі вхідних компетентностей, які необхідні для того, щоб розпочати навчання на освітній програмі «Управління соціальним закладом».

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти України та закордоном, регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» (п.10), Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у НУ «Запорізька політехніка» та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Запорізька політехніка» (<https://zp.edu.ua/normativna-baza-navchalnogo-procesu>). На підставі аналізу вищезгаданих документів, експертна група вважає, що вони є чіткими та зрозумілими, розробленими у відповідність з Конвенцією про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ було з'ясовано, що за час реалізації ОП «Управління соціальним закладом» вищезгадані положення реалізуються на практиці. Також підтвердилася інформація про те, що в рамках ОК «Цивільний захист і охорона праці в галузі» за заявою здобувача, який отримав залік з дисципліни під час навчання на іншій освітній програмі в іншому ЗВО, були визнані і зараховані результати навчання. Здобувачі вищої освіти повідомили, що знають про можливість перезарахування їм результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Отже, на ОП створені передумови для визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначається Положенням про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка», п.5.9 (<http://surl.li/gtxp>). На підставі аналізу вищезгаданого документу та проведеної зустрічі зі здобувачами вищої освіти, експертна група дійшла висновку, що здобувачі ознайомлені з правилами визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Наприклад, здобувачка А. Ковшун підтвердила, що в рамках ОК «Наукове спілкування іноземною мовою» їй було перезараховано результати навчання отримані за міжнародний іспит з англійської мови – IELTS. Проте у силабусах навчальних дисциплін відсутні відповідні правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильною стороною є наявність чітких і зрозумілих правил прийому на навчання за ОП, що оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, та розроблені положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Запорізька політехніка».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: низький рівень участі здобувачів у програмах неформальної освіти та академічної мобільності (лише двоє здобувачів скористалися таким правом). Рекомендації: популяризувати практику визнання результатів

навчання, отриманих у неформальній освіті; започаткувати практику академічної мобільності здобувачів в контексті ОП, що акредитується.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступність, чіткість та публічність правил прийому на ОП, врахування в правилах прийому особливостей самої ОП, чіткість правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та неформальній освіті свідчить про загальну відповідність ОП в контексті критерію 3, що відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» основними формами організації освітнього процесу є навчальні заняття, практична підготовка, самостійна робота, контрольні заходи. Основними видами навчальних занять є лекція; консультація; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття. В умовах дистанційного навчання на ОП використовується платформа Moodle (<https://moodle.zp.edu.ua/>). Також здобувачі вищої освіти висловили побажання при навчанні на ОП бачити більше інноваційних методів навчання, таких як: фрагменти тренінгів, круглі столи, рольові ігри, мозковий штурм, ігрові методи тощо. На запит ЕГ ЗВО надав результати анкетування щодо рівня задоволеності здобувачами методами навчання і викладання, що було проведене у вересні 2021 р. ЕГ під час його аналізу виявила, що зазначене опитування охоплювало здобувачів освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, які навчаються на кафедрі соціальної роботи та психології. Здобувачі ОП «Управління соціальним закладом» становили лише 12% від загальної кількості опитуваних, що є малоінформативним для оцінювання якості освітньої програми в контексті цього анкетування. Результати загального опитування засвідчили, що 72,5% усіх респондентів задоволені методами навчання і викладання на ОП, на якій навчаються. Проаналізована ЕГ «Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання» (табл. 3 у «Відомостях про самооцінювання»), а також проведені зустрічі із фокус-групами дають змогу відмітити використання традиційних (лекційні, семінарські, практичні, лабораторні заняття) форм роботи під час реалізації ОП. Рідше використовуються інноваційні форми роботи (робота в малих групах, проекти, рольові ігри, моделювання ситуацій, практичні вправи тощо). У результаті експертизи було встановлено, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Наприклад, у робочій програмі ОК «Методологія та організація наукових досліджень», що була надана на запит ЕГ, результати навчання передбачають розвиток навичок дослідницької діяльності, використання сучасних теорій, методології і методів у сфері соціального захисту тощо. Цьому сприяють такі методи як аналіз кейс ситуацій, навчальна дискусія, практичні вправи, виконання індивідуального контрольного науково-дослідного завдання. Варто зауважити, що деякі програмні результати (ПРН 3, 6, 8, 14, 15, 18 тощо) навчання формуються не лише за рахунок обов'язкових, а й за рахунок вибіркових дисциплін («Психологія особистості керівника», «Політико-правові аспекти управління соціальними закладами» та ін.). Студентоцентрикований підхід та принципи академічної свободи здобувачів вищої освіти реалізовується через можливість вибору ними бази практики, теми курсової та кваліфікаційної роботи, виборі наукового керівника і проведення дослідження під час проходження практики.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічей з НПП та здобувачами вищої освіти експертною групою було встановлено, що інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання є доступною і зрозумілою для здобувачів, вона розміщена у вигляді силабусів і робочих програм на платформі дистанційної освіти Moodle (<https://moodle.zp.edu.ua/>). Каталог вибіркових дисциплін розміщено на вебсторінці кафедри соціальної роботи та психології (<https://zp.edu.ua/?q=node/2154>), проте відсутні робочі програми / силабуси обов'язкових освітніх компонентів. На зустрічі з викладацьким складом, що задіяний на ОП «Управління соціальним закладом», було повідомлено, що інформацію про цілі, зміст та програмні результати навчання, критерії оцінювання повідомляється здобувачам вищої освіти на перших заняттях з відповідних дисциплін, також інформація доступна для ознайомлення в системі Moodle. Цю інформацію студенти підтвердили на зустрічі з ЕГ. На підставі аналізу силабусів ОК, експертна група дійшла висновку, що за змістовним наповненням вони є малоінформативними для здобувачів, у переважній більшості

силабусів не представлено кількість балів за кожен вид роботи; наповнення таких рубрик як «Самостійна робота» і «Політика курсу» всіх курсів є однаковими, тобто не дозволяють студентам отримати інформацію про характерні «правила гри» (цит. – презентація на сайті Нацагентства) та підхід викладача у межах кожної дисципліни. Варто відзначити, що на запит ЕГ для більш детального аналізу були надані робочі програми трьох ОК, а саме: «Експертиза та оцінка якості управління», «Методологія та організація наукових досліджень», «Психологія особистості керівника». У зазначених робочих програмах види роботи та кількість балів за їх виконання теж практично не відрізняються.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У структурі освітньої програми (2021 р.) передбачено обов'язковий компонент ОК1 «Методологія та організація наукових досліджень», що забезпечує досягнення компетентностей та програмних результатів навчання у сфері досліджень (ЗК: 1, 5, 9; ФК 1; ПРН: 1, 2, 7, 11). Здобувачі можуть здійснювати апробацію досліджень кваліфікаційних робіт у вигляді тез доповідей конференції. Але це не є обов'язковою вимогою до захисту роботи. Кафедра соціальної роботи та психології бере участь та виступає організатором (співорганізатором) різних наукових конференцій із запрошенням практиків та роботодавців: круглий стіл на тему «Стратегія регіонального розвитку Запорізької області 2027. Як забезпечити соціальну згуртованість та єдність країни»; IV Міжнародний науковий конгрес Society of Ambient Intelligence; Науково-практична конференція викладачів, науковців, молодих учених, аспірантів та студентів «Тиждень науки-2019» (<https://zp.edu.ua/kafedra-socialnoyi-roboty-0>). Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що вони брали участь у такому заході, як «Тиждень науки». Проте у збірнику тез доповідей прізвища студентів ОП «Управління соціальним закладом» відсутні (https://zp.edu.ua/uploads/dept_s&r/2021/conf/4.1/TN_FSN.pdf). Здобувачка ОП «Управління соціальним закладом» В. Саватєєва отримала свідоцтво Запорізького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, про успішне проходження групової супервізії за напрямком «Актуальні питання соціальної роботи за результатами проходження практики». Також під час зустрічей з фокус-групами ЕГ встановила, що здобувачі мають змогу брати участь в загальноуніверситетських конференціях та безкоштовно друкувати тези своїх доповідей у збірниках. На сайті Університету розміщена інформація про конференції, що плануються на базі НУ «Запорізька політехніка» у 2021 р. (<https://zp.edu.ua/naukovi-konferenciyi>), в яких за бажання можуть брати участь здобувачі.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У Положенні про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» (2.6) визначено, що «робочі програми навчальних дисциплін мають щорічно оновлюватися з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів вищої освіти та роботодавців побажань і зауважень. В окремих випадках, робочі програми можуть затверджуватися на декілька (до п'яти) років, а щорічні оновлення оформлюються у вигляді додатків до них». Під час зустрічі з науково-педагогічними працівниками було встановлено, що вони оновлюють зміст навчальних дисциплін за потреби та затверджують силабуси / робочі програми на засіданні кафедри соціальної роботи та психології (протокол №1 від 26 серпня 2021 року). Водночас аналіз змісту силабусів ОП дає змогу зробити висновок, що змістове наповнення всіх силабусів, окрім дисципліни «Наукове спілкування іноземною мовою (англійською)», потребує оновлення та доопрацювання (додати джерельну базу, чіткі критерії оцінювання по кожному виду роботи тощо).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ЗВО діє «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ЗНТУ» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_inter/Polozhennia_pro_akademichnu_mobilnist_ZNTU.pdf). Під час зустрічі з адміністративним персоналом керівник відділу міжнародних відносин Д. Плинокос повідомив ЕГ можливості академічної мобільності, які діють в університеті, зокрема, проекти програми ТЕМПУС та ERASMUS+. Також на запит ЕГ було надано угоду про співпрацю з Університетом ім. Я. Коменського у м. Братислава. У ЗВО затверджено Стратегію розвитку НУ «Запорізька політехніка», де зазначено, що одним із пріоритетних напрямів розвитку Університету є інтеграція в міжнародний освітній і науковий простір, розвиток міжнародних зв'язків і академічної мобільності. З діючими програмами міжнародної академічної мобільності здобувачі можуть ознайомитися на сайті ЗВО (<https://zp.edu.ua/akademichna-mobilnist>). Серед викладачів ОП завідувач кафедри соціальної роботи та психології В. Попович пройшов закордонне стажування, а саме брав участь в International scientific and pedagogical internship “Society and ambient intelligence 2021” IV international scientific congress (сертифікат №199-2021 від 16.04.2021р. було надано на запит ЕГ). Кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та психології Серга Т. О. брала участь в XXVII Міжнародній науково-практичній конференції “MULTIDISCIPLINARY ACADEMIC RESEARCH AND INNOVATION” 25-28.05.2021 р.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною в контексті 4 Критерію є дотримання на ОП студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи здобувачів вищої освіти, що реалізується при виборі ними тем досліджень, баз практики тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони, недоліки: загальний характер питань анкетування, що спрямоване на вивчення задоволеності студентів методами та формами навчання; на вебсторінці кафедри соціальної роботи та психології відсутні робочі програми / силабуси обов'язкових освітніх компонентів; формальний, шаблонний характер силабусів, без ґрунтовного змістового наповнення по кожному ОК, що дало б змогу студентові краще зрозуміти суть курсу; фрагментарний характер поєднання навчання і дослідження на ОП, що акредитується. Рекомендації: проводити окремі опитування здобувачів вищої освіти для кожної освітньої програми для вивчення рівня їх задоволеності конкретними формами та методами навчання і викладання у розрізі окремих освітніх компонентів, та передбачити при цьому можливість для внесення пропозицій студентів щодо покращення форм і методів організації навчання; розміщувати на вебсторінці кафедри інформацію щодо обов'язкових освітніх компонентів ОП «Управління соціальним закладом»; заохочувати здобувачів до апробації результатів наукових досліджень через участь у конференціях та наукові публікації.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання; учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. Однак було виявлено загальний характер питань проведеного анкетування серед здобувачів усіх рівнів, а не конкретної ОП; фрагментарний характер використання інноваційних форм роботи під час реалізації ОП; шаблонний характер силабусів. Виявлені недоліки не є критичними, оскільки їх можна виправити у короткий термін. Отже, ОП «Управління соціальним закладом» та освітня діяльність за цією програмою в контексті 4 критерію відповідають рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Процедура проведення контрольних заходів в університеті регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf) та Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в НУ «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_EkzKom.pdf). Також в університеті діє «Положення про організацію ректорського контролю якості навчання студентів НУ «Запорізька політехніка»» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_rektorskyu_kontrol.pdf). Моніторинг обізнаності здобувачів вищої освіти з процедурами проведення контрольних заходів здійснюється через анкетування, результати якого були надані ЕГ. Аналіз цього анкетування показав, що 78,9% респондентів ствердно відповіли, що викладач знайомить студентів із критеріями оцінювання. Аналіз силабусів ОК і трьох робочих програм, які були надані закладом на запит ЕГ, засвідчив, що майже у всіх них відсутні критерії оцінювання по конкретним видам роботи. Представлена лише загальна 100-бальна шкала оцінювання. Лише у силабусі дисципліни «Наукове спілкування іноземною мовою (англійською)» чітко прописані форми контролю, критерії оцінювання та кількість балів за кожен вид виконаної роботи. Під час зустрічі з викладацьким складом і здобувачами вищої освіти ЕГ було з'ясовано, що про критерії оцінювання в межах освітніх компонентів, викладачі розповідають на першому занятті кожного курсу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів вищої освіти за ОП «Управління соціальним закладом» відповідає вимогам Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня, спеціальності «231 Соціальна робота». Атестація студентів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної магістерської роботи. На запит ЕГ ЗВО надав наказ із затвердженими темами магістерських робіт студентів ОП (наказ №302/1 від 30 серпня 2021 року).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів та їх повторного проходження регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка», що розміщено у вільному доступі на сайті ЗВО. Основними формами контрольних заходів у ЗВО є: вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи. За результатами загального опитування, яке було надане експертній групі, 78,9% здобувачі відповіли ствердно на питання, чи викладач знайомить студентів із регламентом, де зазначено критерії оцінювання знань та чітко його дотримується. У «Положенні про організацію освітнього процесу» зазначено, що «у випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою студента чи викладача, деканом (директором інституту) створюється комісія для приймання екзамену (заліку), до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату». Під час зустрічей з викладачами та здобувачами освіти було встановлено, що процедури проведення контрольних заходів і вирішення конфліктних ситуацій, що можуть виникати під час їх проведення, доводяться студентам усно. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується процедурами публічного захисту курсових та магістерських робіт, проведенням ректорського контролю; також студенти проінформовані про можливість оскарження результатів контрольних заходів. Випадків звернення студентів до адміністрації для оскарження результатів поточного або підсумкового контролю, в тому числі атестації, в межах освітньої програми, що акредитується, не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В університеті діє ряд документів, що регулює питання дотримання академічної доброчесності, а саме: «Положення про перевірку в НУ «Запорізька політехніка» кваліфікаційних магістерських робіт здобувачів вищої освіти на академічний плагіат», Статут НУ «Запорізька Політехніка», «Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» (<https://zp.edu.ua/normativna-baza-navchalnogo-procesu>). Також у ЗВО розроблено та затверджено у 2021 р. «Кодекс академічної доброчесності» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf). На зустрічі із адміністративним персоналом голова Вченої ради, розробник Кодексу академічної доброчесності повідомив, що найближчим часом буде впроваджуватися практика дотримання учасниками освітнього процесу згаданого Кодексу. За результатами аналізу інформації, розміщеної на сайті Університету, даними опитування НПП та здобувачів освіти встановлено, що у ЗВО реалізується система заходів, спрямована на дотримання принципів академічної доброчесності як складника корпоративної культури. Відповідальна за політику академічної доброчесності на кафедрі соціальної роботи та психології Т. Серга повідомила, що ЗВО для перевірки кваліфікаційних робіт студентів на наявність ознак академічного плагіату користується спеціалізованим сервісом StrikePlagiarism.com, який придбаний Університетом у 2020 р. (<http://library.zp.edu.ua/>). На сайті Наукової бібліотеки ЗВО є сторінка під назвою «Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності», де зібрана відповідна нормативна база (<http://library.zp.edu.ua/>). Студент має право максимум 3 рази перевірити свою роботу на наявність академічного плагіату. Також експертній групі було повідомлено, що така перевірка є безкоштовною для здобувачів. На сайті бібліотеки ЗВО розміщено «Інформаційний бюлетень про академічну доброчесність» (<https://drive.google.com/file/d/19rebOW12p-lg5yDru128p-RMVE7NJhbP/view>). Під час зустрічей із фокус-групами було з'ясовано, що за недотримання студентами академічної доброчесності передбачені наступні санкції: повторне проходження освітнього компонента ОП або оцінювання з нього; позбавлення академічної стипендії; відрахування з НУ «Запорізька політехніка». Також ЕГ було повідомлено, що студенти проходять додаткові курси на платформі Prometheus за темою академічної доброчесності. У межах освітньої програми «Управління соціальним закладом» магістерські роботи студентів перевіряються на наявність плагіату, визначені такі критерії унікальності тексту та відповідно до нього визначається, чи допускається така робота до захисту: достатня унікальність, робота допускається до захисту – 100-70%; низька унікальність, робота потребує доопрацювання – 69-50%; незадовільна унікальність, робота відхиляється – 50% та нижче.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Здійснення різних заходів з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти; чітка процедура запобігання і врегулювання конфлікту інтересів, зокрема, оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: відсутність у силабусах навчальних дисциплін ОП чітких критеріїв оцінювання по конкретним видам роботи, що ускладнює розуміння здобувачами вищої освіти специфіки курсу та завдань, які перед ставлять. Рекомендації: у силабусах освітніх компонентів прописати чіткі форми і критерії оцінювання по кожному конкретному виду роботи у межах курсу.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на сильні сторони, такі як зрозуміла політика доброчесності, розроблена процедура оскарження результатів контрольних заходів, їх повторного проходження та присутні несуттєві недоліки, а саме відсутність чітких критеріїв оцінювання по конкретним видам роботи в межах кожного курсу, експертна група дійшла висновку, що ОП у контексті Критерію 5 відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз відомостей про самооцінювання (табл.2 «Зведена інформація про викладачів ОП») дозволяє стверджувати, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП «Управління соціальним закладом», в цілому забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання, визначених цією програмою. Всього до реалізації ОП залучені 7 викладачів: 2 доктори наук, професори та 5 кандидатів наук, доцентів, які мають відповідну академічну (Г.Баршацька, Т.Серга, А.Брутман, В.Дударьов) або ж професійну (В.Попович, В.Таран, С.Щербина – мають наукові і навчально-методичні публікації в межах ОК) кваліфікацію для викладання своїх навчальних дисциплін. НПП регулярно проходять стажування, підвищення кваліфікації в інших ЗВО. Щоправда, підвищення кваліфікації відбувається в межах спеціальності, а не конкретної освітньої програми, тобто не спрямоване на проблематику управління соціальними закладами. Принаймні, надані на запит ЕГ (п.8 запиту) копії сертифікатів/дипломів про стажування чи підвищення кваліфікації не дозволяють стверджувати протилежне. Аналіз даних щодо публікацій викладачів у межах проблематики навчальних дисциплін, які вони викладають, підтверджує методичну і наукову активність НПП. Проте, окремі позиції потребують підсилення. Наприклад, публікації викладача, який забезпечує ОК «Управління проектами і програмами» (Т.Серга) слабо дотичні до змісту цього ОК, підтвердження участі у відповідних програмах підвищення кваліфікації чи інших навчально-наукових заходах проектного спрямування також не надано.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів у ЗВО регулюється «Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними трудових договорів (контрактів) національним університетом «Запорізька політехніка» (<http://bit.do/fQYUk>). У ньому наголошується, що конкурс проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, неупередженого ставлення до претендентів на посади НПП (п.2.1). Конкурс проводиться у такі етапи: 1) затвердження складу постійно діючої конкурсної комісії; 2) визначення посад для оголошення конкурсу; 3) наказ ректора про оголошення конкурсу; 4) публікація оголошення; 5) прийом документів; 6) проведення оцінювання професійного рівня та відбір кандидатів на заміщення вакантних посад шляхом таємного чи відкритого голосування на засіданнях кафедр; 7) рішення конкурсної комісії

відповідного рівня про допуск до участі у конкурсі; 8) розгляд кандидатур на засіданні вченої ради та прийняття таємним голосуванням рекомендації щодо кандидатури (кандидатур) на обрання; 9) наказ ректора про призначення; 10) укладання трудового договору (контракту). Під час зустрічі з представником відділу кадрів ЕГ отримала підтвердження існування діючої у ЗВО процедури конкурсного добору викладачів та врахування результатів професійної діяльності особи за спеціальністю відповідно Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці залучені до організації та реалізації освітнього процесу через обговорення ОП та консультування під час її вдосконалення, рецензування, надання бази для проведення практики тощо. Ці форми залучення та факти наведені у відомостях про самооцінювання були підтверджені під час фокус-групи, на якій виступили: О.Понікарова – директор Запорізького обласного центру соціальних служб; О. Носова – начальник відділу інформаційно-аналітичної роботи Запорізького обласного центру соціальних служб; О. Семененко – начальник відділу соціальної роботи та оцінки якості надання послуг Запорізького міського ЦССДМ; Л. Романенкова – директор ЗОГО «Флоренс»; Т. Хітрова - депутат Кушугумської селищної ради. Під час зустрічі з ними ЕГ з'ясувала, що всі мають зацікавленість в існуванні ОП, оскільки є попит на випускників цієї спеціальності і ОП. У представлених закладах працюють випускники та нинішні здобувачі цієї програми. Також на запит ЕГ (п.4. запиту) були надані документи, що підтверджують співпрацю з роботодавцями: напр., договір про співпрацю з Пенсійним фондом України в Запорізькій області (2020), договір про спільну діяльність з Управлінням праці та соціального захисту населення Енергодарської міської ради (2021) та ін.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Питанню залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців на кафедрі соціальної роботи та психології НУ «Запорізька політехніка» приділяється належна увага. Так, під час фокус-груп була підтверджена інформація з відомостей про самооцінювання про проведення О. Івановою занять з дисципліни «Система документообігу в управлінні соціальними закладами»; про сумісництво Л.Романенкової та викладання нею «Практикуму з медіаторних технологій». Також вказувалось про проведення гостьових лекцій, віртуальних (дистанційних) занять на базі закладу, але без конкретизації і прикладів.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Підвищення кваліфікації та стажування НПП в НУ «Запорізька політехніка» регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників» (<http://bit.do/fQYWf>), яким визначено процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників. Здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації або ж позапланово в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах не рідше одного разу на 5 років. Один тиждень наукового стажування НПП зараховується як підвищення кваліфікації в обсязі 30 годин / 1 кредиту ЄКТС. Навчання за програмою підвищення кваліфікації, у т. ч. участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо зараховується не більш як 30 годин / 1 кредит ЄКТС на рік. На підтвердження інформації наведеної у відомостях про самооцінювання щодо підвищення кваліфікації НПП за ОП, було надано сканкопії відповідних документів (п.8 запиту на додаткові документи). Опитування НПП засвідчує, що підвищення кваліфікації відповідає їхнім потребам, інтересам і запитам як викладачів на ОНП, сприяє підвищенню якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Позитивною практикою в межах цього підкритерію у НУ «Запорізька політехніка» є функціонування навчального центру «Освіта для бізнесу та кар'єри», основним змістом діяльності якого є організація та підбір навчальних курсів, програм, тренінгів, що є необхідним елементом постійного професійного росту співробітників, за напрямками базових спеціальностей, що надають кафедри університету. Ці заходи доступні і для НПП, і для студентів, і для фахівців (напр., «Сучасна професійно-ділова мова», «Мистецтво дискусії (полемики)», «Успішна презентація» та ін.). В НУ «Запорізька політехніка» запроваджена система рейтингового оцінювання НПП, яка в залежності від рівня рейтингової оцінки освітньої та наукової діяльності, передбачає матеріальні та моральні заохочення і регламентується п. 6.1. Колективного договору між адміністрацією та первинною профспілковою організацією на 2018-2022 рр. (<http://bit.do/fQYW0>) і окремим положенням про преміювання НПП (додаток Л), де висвітлено умови і процедури преміювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НУ «Запорізька політехніка» співпрацює з роботодавцями, залучає професіоналів-практиків, експертів галузі до реалізації освітнього процесу, сприяє професійному розвитку викладачів. Позитивною практикою в межах цього підкритерію у НУ «Запорізька політехніка» є функціонування навчального центру «Освіта для бізнесу та кар'єри», який організовує навчальні курси, програми, тренінги для професійного росту НПП, здобувачів і практиків.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони, недоліки: навчання за програмами підвищення кваліфікації (участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах) не зорієнтоване на проблематику управління соціальними закладами чи конкретні ОК цієї ОП. Рекомендації: планувати навчання за програмами підвищення кваліфікації (участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах) зорієнтоване на проблематику управління соціальними закладами чи конкретні ОК цієї ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

НУ «Запорізька політехніка» активно співпрацює з роботодавцями з питань розвитку ОП, організації та реалізації освітнього процесу. Існує практика залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків і експертів галузі, в т.ч. як сумісників. ЕГ вважає, що виявлені недоліки відносно незорієнтованості навчання за програмами підвищення кваліфікації на проблематику управління соціальними закладами чи конкретні ОК цієї ОП не є критичними за Критерієм 6 та можуть бути виправлені.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Наявні в університеті фінансові та матеріально-технічні ресурси є достатніми для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Фінансові ресурси ЗВО формуються за рахунок бюджетних асигнувань (76%), доходів від надання освітніх послуг (19%), інших доходів: від обмінних операцій, продажу активів, фінансових доходів тощо (5%) https://zr.edu.ua/uploads/finance/2021-00/Zvit_2020_rik.pdf. В закладі функціонує бібліотека, де сконцентровані засоби для пошуку і представлення наукової інформації: електронний каталог, електронна бібліотека, де розміщені навчальні та методичні матеріали викладачів університету, інституційний репозитарій, повнотекстові власні та придбані БД, є доступ до світових наукометричних джерел інформації. Для студентів обладнано 15 місць з доступом до мережі Інтернет. У розпорядженні університету 5 студентських гуртожитків, спортивний комплекс на 8 залів, актові зали, буфети-їдальні. Аудиторії обладнані проекторами. Для організації та управління освітнім процесом в умовах дистанційного навчання використовується платформа Moodle. Навчально-методичне забезпечення є достатнім для досягнення цілей та ПРН за ОП «Управління соціальним закладом».

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей з навчально-педагогічним персоналом, здобувачами вищої освіти було підтверджено безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, наукової та викладацької діяльності. В бібліотеці надається безкоштовний доступ до баз даних SCOPUS та Web of Science. Проте опитування здобувачів показало недостатній рівень їх обізнаності щодо можливостей використання ресурсів бібліотеки. Для забезпечення

академічної доброчесності, перевірки робіт на наявність плагіату в університеті для викладачів та здобувачів вищої освіти є безкоштовний доступ до спеціалізованого сервісу StrikePlagiarism.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час онлайн-зустрічі здобувачі підтвердили, що з метою виявлення їх потреб та інтересів на ОП проводиться опитування. Результати анкетування використовують для покращення якості освітнього середовища. Анкета та результати опитувань були надані для ознайомлення ЕГ (п. 11 запиту на додаткові документи). На сайті ЗВО є інформація щодо проведення опитування здобувачів та використання результатів для покращення якості освітнього процесу, проте в ході проведення фокус-груп викладачі та здобувачі зазначили, що не обізнані з даними анкетування. На факультеті є голова студентського самоврядування, що представляє інтереси студентів на загальноуніверситетському рівні. Діє профспілка студентів, аспірантів та докторантів. В гуртожитках діють студради, відкрито Центри студентського самоврядування. Представники студентського самоврядування включені до складу Вченої ради факультету. Під час огляду інфраструктури у ЗВО явних загроз життю та діяльності здобувачів вищої освіти не виявлено. На входах до корпусів встановлені санітаїзери, здійснюється температурний скринінг. Реалізовано проект «Телефон довіри». На базі кафедральної лабораторії «Психотренінг та групова психокорекція» здобувачам вищої освіти надається соціально-психологічна підтримка. За словами представника лабораторії, найчастіше здобувачі ОП стикаються з проблемами адаптації до освітнього середовища, проблемами особистого характеру.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Комунікація зі студентами ОП відбувається безпосередньо під час проведення занять, на щотижневих, групових, індивідуальних, в тому числі online-консультаціях викладачів, шляхом особистих звернень до гаранта ОП, менеджменту ЗВО, через соціальні мережі, телефон довіри. На думку ЗВО, така комунікація є ефективною. Освітня підтримка здобувачів забезпечується через постійний контакт здобувачів з викладачами, гарантом програми, завідувачем кафедрою. Організаційна підтримка здійснюється кураторами навчальних груп, деканатом, студентським самоврядуванням. Інформаційна підтримка здійснюється через сайт університету <https://zr.edu.ua/>, сторінку кафедри <https://zr.edu.ua/kafedra-socialnoyi-roboty-o>, розміщення друкованої інформації на дошках оголошень біля деканату та кафедри, Центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників. В умовах дистанційного навчання використовується електронна платформа Moodle, на якій розміщені навчально-методичні матеріали для вивчення дисциплін. Як додаткові ресурси використовуються Zoom, Viber, електронна пошта. За результатами опитування, наданими ЗВО (п.11 запиту на додаткові документи), частина здобувачів вказала на труднощі в опануванні системи Moodle, технічні ускладнення. Соціальна підтримка забезпечується наданням профспілкою студентів, аспірантів і докторантів матеріальної допомоги здобувачам у зв'язку з важким матеріальним становищем, хворобою, відшкодуванням витрат на оздоровлення дітей.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Відповідно до наданих ЗВО відомостей осіб з особливими освітніми потребами на ОП «Управління соціальним закладом» немає. Для облаштування навчальних корпусів пандусами, місцями загального користування, що відповідають потребам осіб з порушеннями опорно-рухового апарату, розробляється проектно-кошторисна документація. На сайті університету розміщена інформація для осіб, які мають право на спеціальні умови вступу. До головного корпусу обладнано спеціальний безсходинковий вхід.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в НУ «Запорізька політехніка» регулюються наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.02.2012 №152 «Щодо відповідальності за недотримання законодавства в сфері запобігання і протидії корупції», вимогами ЗУ «Про засади запобігання і протидії корупції» та Антикорупційною програмою університету, затвердженою у 2017 р. https://zr.edu.ua/uploads/rector/antikorupciyna_programma_zntu.pdf. У ЗВО призначено уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції. Про порушення можна повідомити, надіславши листа на електронну скриньку, зателефонувавши за телефоном довіри, скористатись «Скринькою довіри». Відповідно до відомостей, поданих ЗВО, в межах реалізації ОП «Управління соціальним закладом» конфліктних ситуацій, пов'язаних із

сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією не було. Під час онлайн-зустрічі із здобувачами інформація підтвердилась. Проте на іншій зустрічі представники студентського самоврядування повідомили про звернення до них та участь у вирішенні конфліктної ситуації між викладачем та здобувачами щодо оцінювання знань.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Університет має достатні фінансові та матеріально-технічні ресурси, викладачам та здобувачам вищої освіти забезпечується безкоштовний доступ до баз даних SCOPUS та Web of Science, до спеціалізованого сервісу StrikePlagiarism. Розроблена в університеті система дистанційної освіти створює необхідні умови для потенційних студентів з особливими потребами, які можуть вчитись вдома, використовуючи розміщені в системі Moodle матеріали. Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій є прозорими та зрозумілими для здобувачів. Комунікація викладачів зі студентами ОП ефективно організована.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони, недоліки: на сайті ЗВО <https://moodle.zp.edu.ua/mod/page/view.php?id=64185> подано інформацію про проведення анонімного опитування щодо використання державної мови в освітньому процесі, якості викладання дисциплін та дотримання академічної доброчесності, якості освітньої програми, зазначено, що результати опитування обговорюються та враховуються в освітньому процесі. Але викладачі кафедри, гарант програми та здобувачі не обізнані з результатами таких опитувань та, відповідно, не використовують їх для підвищення якості акредитованої ОП. Результати опитування здобувачів показали низький рівень поінформованості та використання електронних ресурсів бібліотеки. Рекомендації: для удосконалення ОП налагодити співпрацю з навчальним відділом університету для обміну інформацією щодо результатів опитування здобувачів освіти та врахування їх в освітньому процесі; провести необхідні заходи для здобувачів ОП з метою підвищення поінформованості щодо ресурсів бібліотеки та можливостей їх використання під час навчання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Експертна група дійшла висновку, що освітньо-професійна програма «Управління соціальним закладом» та діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному Критерію. Виявлені недоліки не є критичними: не налагоджено співпрацю між навчальним відділом та кафедрою щодо обміну результатами опитування та доведення їх до усіх учасників навчального процесу; здобувачі мало поінформовані про ресурси бібліотеки, недостатньо їх використовують під час навчання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» та Положення про систему забезпечення НУ «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) (<https://zp.edu.ua/normativna-baza-navchalnogo-procesu>). Освітня програма розробляється робочою групою, затверджується рішенням вченої ради Університету. Перегляд ОП відбувається за результатами постійного моніторингу. Кафедрою соціальної роботи та психології заплановано проведення щорічного перегляду ОП «Управління соціальним закладом». До процедури перегляду залучаються провідні фахівці із спеціальності, роботодавці, здобувачі, органи студентського самоврядування. На засіданні кафедри розглядаються подані стейкхолдерами пропозиції щодо внесення змін до ОП (протоколи засідань надані ЗВО відповідно до п.10 запиту на додаткові документи). Робоча група вносить зміни до ОП. Вони вмотивовані необхідністю підвищення якості теоретичної та практичної підготовки здобувачів ОП відповідно до запитів роботодавців. Під час останнього перегляду ОП було додано дві нових дисципліни. Головним викликом в процесі запровадження цих процедур

завідувач кафедри назвав складність залучення роботодавців до обговорення ОП під час засідань кафедри та робочої групи.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучаються до процесу періодичного перегляду ОП, що було підтверджено під час онлайн-спілкування. Представники з числа студентів входять до складу Вченої ради університету. Пропозиції щодо наповнення освітніх компонентів та структури освітньої програми висловлюються на розширених засіданнях кафедри (надано протоколи засідань), під час анкетування. Надано результати опитувань щодо рівнів задоволеності методами навчання та викладання та від вибраної ОП. Опитування здобувачів відбувається після завершення викладання дисциплін через Google – форми. Актуальними для здобувачів є питання посилення практичної складової освітнього процесу, зокрема щодо документообігу в соціальних закладах, розширення баз практики як потенційних місць працевлаштування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Для забезпечення якості ОП ЗВО співпрацює із Запорізькою обласною державною адміністрацією, Управлінням соціального захисту населення Запорізької міської ради, Запорізьким міським та обласним центрами соціальних служб для сім'ї дітей та молоді, ГО «Флоренс», Управлінням соціального захисту населення Енергодарської міської ради, Головним управлінням Пенсійного фонду України в Запорізькій області, Запорізьким обласним центром соціальних служб, що підтверджено відповідними угодами про співробітництво. Такий вибір обумовлений специфікою ОП щодо вибору баз практики та можливих місць майбутнього працевлаштування здобувачів. Проте до процесу забезпечення якості ОП не залучені об'єднання роботодавців, асоціації органів місцевого самоврядування, на недостатньому рівні налагоджено співпрацю з громадами. Пропозиції від роботодавців для перегляду ОП збираються під час спільних зустрічей у роботодавців, на розширених засіданнях кафедри за їх участі, на спільних заходах. Для роботодавців актуальними є питання максимального наближення відповідності практик та навчальних дисциплін, набуття здобувачами саме тих компетенцій, які знадобляться їм на робочому місці. Протягом березня-травня 2021 р. за участі стейкхолдерів відбулося оновлення структури та змісту ОП, що підтверджено наданими протоколами засідання кафедри. Під час розмови із роботодавцями з'ясовано їх зацікавленість в участі у майбутньому перегляді ОП з метою удосконалення її якості.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ЗВО функціонує Центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників. На онлайн-зустрічі начальник Центру М.Зінченко зазначила, що моніторинг щодо працевлаштування випускників по окремих ОП не ведеться. На кафедрі процедура збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників започаткована у формі спілкування в соціальних мережах, під час особистих зустрічей. Частина випускників ОП нині є роботодавцями або забезпечують проходження практики для здобувачів, беручи таким чином участь у процедурах перегляду ОП. Кафедра орієнтована на типову траєкторію щодо працевлаштування здобувачів в організаціях, де вони проходили практику. Під час зустрічі викладачі повідомили, що пошук вакансій для майбутніх випускників здійснюється і на особистих контактах з роботодавцями, надання рекомендацій здобувачам.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішня система забезпечення якості освіти регламентується Положенням про систему забезпечення Національним університетом «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) <https://zp.edu.ua/normativna-baza-navchalnogo-procesu> та передбачає здійснення низки процедур і заходів: моніторинг та періодичний перегляд ОП; оцінювання здобувачів, науково-педагогічних працівників, забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу тощо. Окремі процедури прописані в Положенні про організацію освітнього процесу. ЄГ було з'ясовано, що функції із забезпечення якості в ЗВО виконують підрозділи: навчальний відділ, навчально-методичний відділ, загальну відповідальність за забезпечення якості освіти у ЗВО в цілому несе ректорат. Проте в ході проведення експертизи було виявлено, що координація між структурними підрозділами налагоджена на недостатньому рівні, інформація щодо якості освітнього процесу не завжди доходить до кафедри та групи забезпечення ОП. ЄГ вважає за доцільне рекомендувати ЗВО створити відокремлений підрозділ, який би займався аналізом, плануванням, організацією, регулюванням та контролем якості освіти. В Положенні про систему забезпечення якості освітньої діяльності чітко

визначити етапи, заходи, структурні підрозділи, які задіяні у процесі забезпечення якості освіти в ЗВО. В ході проведення фокус-групи керівництво закладу повідомило про те, що відповідна робота вже розпочата.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП акредитується вперше. На онлайн-зустрічі гарант програми зазначив, що робоча група ОП систематично ознайомлюється із результатами акредитацій інших ОП у НУ "Запорізька політехніка", аналізує визначені ЕГ та ГЕР слабкі сторони інших освітніх програм університету та рекомендації щодо методів/інструментів покращення їх якості. Викладачі та члени групи забезпечення долучаються Нацагенством до тренінгів, проведення акредитаційних експертиз у якості членів експертних груп та ГЕР мають можливість врахувати позитивний досвід з підвищення якості освіти у інших ЗВО.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ЗВО відчувається сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОП. Це відчутно під час спілкування з адміністрацією ЗВО, науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками факультету. Процедури внутрішнього забезпечення якості ОП передбачають: оцінювання рівня підготовки здобувачів вищої освіти шляхом проведення ректорських контрольних робіт; взаємовідвідування занять задля вдосконалення педагогічної майстерності, оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів університету відповідно до Положення про рейтингову систему оцінки діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів <https://zp.edu.ua/normativna-baza-navchalnogo-procesu>. Загальну відповідальність за забезпечення якості освіти у ЗВО в цілому несе ректорат. Навчальний відділ організує, планує, контролює, аналізує освітній процес в цілому та по кожній ОП; навчально-методичний відділ відповідає за аналіз і контроль навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; координування діяльності методичних комісій з контролю змісту освітнього процесу; організацію спільної роботи з факультетами та кафедрами. Група забезпечення спеціальності займається визначенням принципів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, здійсненням моніторингу й періодичного перегляду ОП, їх ресурсного забезпечення, проведенням експертизи складових, реалізацією відповідних рішень вченої ради.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Чітка нормативна регламентація всіх процедур внутрішнього забезпечення якості ОП; наявність дієвого механізму моніторингу ОП, залучення здобувачів вищої освіти та роботодавців до періодичного перегляду ОП, студентський моніторинг. Комфортне освітнє середовище, яке сприяє професійному розвитку майбутніх випускників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони, недоліки: В особливостях ОПП зазначено, що вона орієнтована в тому числі і на місцевий рівень. Проте серед стейкхолдерів практично відсутні представники асоціацій органів місцевого самоврядування. Координація між структурними підрозділами, що забезпечують якість освітньої діяльності, налагоджена на недостатньому рівні, відповідальність за якість освітнього процесу розподілена між окремими підрозділами, окремі функції дублюються, проте частина функцій не виконується, що призводить до прогалин в системі забезпечення якості. Рекомендації: налагодити співпрацю з асоціаціями органів місцевого самоврядування; активізувати роботу безпосередньо з громадами в регіоні, куди можна направляти здобувачів на практику з подальшим працевлаштуванням; створити відокремлений підрозділ (відділ, сектор), який би займався аналізом, плануванням, організацією, регулюванням та контролем якості освіти в ЗВО; в Положенні про систему забезпечення якості освітньої діяльності чітко визначити етапи, заходи, структурні підрозділи, які задіяні у процесі забезпечення якості освіти в ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

НУ «Запорізька політехніка» в цілому дотримується процедур розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оприлюднення ОП. Здобувачі вищої освіти та роботодавці залучені до процедур забезпечення якості ОП як партнери. В академічній спільноті ЗВО сформована відповідна культура якості. ЕГ дійшла висновку, що недоліки відносно недостатньої співпраці з органами місцевого самоврядування, координації діяльності окремих підрозділів, що забезпечують якість ОП, не є критичними та можуть бути виправлені.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення фокус-груп та роботи з документами експертна група встановила таке. Основні нормативно-правові документи, що регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а саме: Статут університету, Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка», Положення про систему забезпечення Національним університетом «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості), наказ «Про введення в дію Кодексу академічної доброчесності у Національному університеті «Запорізька політехніка» та інші нормативні документи розміщені на сайті університету у вільному доступі в розділі «Нормативна база навчального процесу» <https://zp.edu.ua/normativna-baza-navchalnogo-procesu>. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що доступ до документів зручний, інформація, подана у них, зрозуміла. Процедури реалізації зазначених актів є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП у встановлений термін було оприлюднено на веб-сайті ЗВО та поінформовано про це усіх зацікавлених стейкхолдерів. Це було з'ясовано під час опитування викладачів, студентів та роботодавців. Зі слів стейкхолдерів, вони надавали свої пропозиції та зауваження. Всі пропозиції було зібрано та опрацьовано групою забезпечення ОП, винесено на розгляд на засідання кафедри. Після обговорення рекомендацій і зауважень в проект ОП було внесено зміни. Остаточний варіант ОП «Управління соціальним закладом» для другого (магістерського) рівня вищої освіти було затверджено на засіданні Вченої ради НУ «Запорізька політехніка» 5 липня 2021 року.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті НУ «Запорізька політехніка» за посиланням <https://zp.edu.ua/kafedra-socialnoyi-roboty-o> розміщено освітню програму «Управління соціальним закладом» спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. В програмі відображено інформацію про її цілі, очікувані результати навчання та компоненти в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства. ЕГ відмічає, що сайт університету потребує технічної модернізації, зокрема потребує удосконалення навігаційна структура. Недостатньо подано інформації про кафедри університету, назва кафедри не відповідає поданій у документах про самооцінювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вся інформація відкрита, розміщена у вільному доступі на сайті НУ «Запорізька політехніка».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони, недоліки. Навігаційна структура сайту університету потребує покращення. Розміщена на сайті інформація в окремих випадках є неактуальною, зокрема щодо назви кафедри. Про кафедри університету на сайті розміщено недостатньо інформації. Рекомендації: покращити навігаційну структуру сайту; актуалізувати розміщену на сайті інформацію; доповнити інформацію щодо кафедр університету.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики та некритичність слабких сторін, що стосуються переважно технічних питань відображення інформації на сайті університету, експертна група дійшла висновку, що ОП «Управління соціальним закладом» для другого (магістерського) рівня вищої освіти обґрунтовано відповідає рівню B.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лісовець Олег Васильович

Члени експертної групи

Полякова Світлана Володимирівна

Амурова Яна Володимирівна